

Haand. Naar Omstændighederne imidlertid i og for sig være saaledes, er det saare forklarligt, at Overskrifterne ere bleven foregedede ved de tilfældige og almindelige velbekjendte Omstændigheder, som have været tilstede. Deras skal jeg nævne to. Den ene er den, at af de Mænd, som havde overtaget Ledelsen paa Ministeriets Begne, dør den ene efter den anden. At dette maatte bringe stor Forstyrrelse ind i det hele Arbeides Udførelse, og at det til Slutning maatte komme til kort, er klart. Det Andet er Stigningen af samtlige Priser paa Arbejde og Materialer. Det har yderligere forpget de Overskrifter, som i og for sig være nødvendige, efter at Byggeplanen var antagen. Nu, mine Herrer, naar Sammenhængen er denne, vil jeg spørge, om Billighedens simpleste Krav ere fyldestgjorte, naar man lægger Ansvarer derfor over paa den daværende Minister?

Bale: Da mit Navn flere Gange er paa-beraabt med Hensyn til den Lov, hvis Overholdelse der her er Tale om, har jeg fundet mig opfordret til, saa godt det staar i min Magt, at fremstille, hvorledes her foreligger et af de Tilfælde, som tydeligere og klarere end mangt andet viser, at der ved Udførelsen af Lovene maa finde en Samvirkning, et Lidsforhold Sted mellem Repræsentationen og Administrationen; men tillige tør jeg med Hensyn til denne Lov fremhæve, at her slet ikke kan være Tale om, at de Talstørrelser, som Statsrevisionen har været opfordret til at tage under Overveielse og fremdrage, ere de eneste Punkter, der ved denne Sag komme i Betragtning. Ivertimod, med Hensyn til Overholdelsen og Gjennemførelsen af denne Lov er der andre Hensyn at tage end de ligefremme Tal, der kunne fremtræde i Statsrevisionens Betænkning og fremskalde Ansvar. — Dernæst maa jeg først, hørend jeg gaar videre med Hensyn til denne Sag, gjøre nogle Bemærkninger over for det Foredrag, vi nu have hørt af den høitærede Kirke- og Undervisningsminister. Den høitærede Kirke- og Undervisningsminister talte længe om en Tilstand, der fandt Sted, før denne Lov kom ud, og om Reserverfondens Stilling til denne Tilstand. Den høitærede Minister omtalte ikke, at der efter den Tid, han nævnte, var nedsat en Kommission af Regeringen for at tage Theatrets Forhold under Overveielse, og at hvad der fremkom fra denne Kommission, og hvad der fremkaldte den, ogsaa maa tages under Overveielse som et Bidnesbyrd om, at Repræsentationen ingenslunde havde været tilfreds med den Theaterbestyrelse, som var gaaet forud, og at man netop ved en saadan Kommission tilstigtede at faae en anden Tilstand tilstede end den, der var gaaet forud. Paa Grundlag af denne Theater-Kommissionens Arbejde blev der af Ministeriet forelagt Rigsdagen et Forslag om Theatrets fremtidige økonomiske Forhold, og det er atter dette Forslag, som bragte det dertil, at

denne Lov, om hvis Udførelse der nu er Tale i den ene af Statsrevisionens Indstillinger, kom tilstede. Med Hensyn til den af Regeringen den Gang forelagte Lov foregik det Markværdige, at denne Lov blev aldeles lagt til Side; af Regeringens Forslag er der saa at sige intet Spor i Form af nogen Lov, men der blev paa Finantsloven optaget for eet Jemaar nogle af de økonomiske Forskrifter, Theaterbestyrelsen vedrørende, for at disse kunde overholdes i Righed med de andre Forskrifter, der stode paa Finantsloven, og dernæst blev der givet en Lov om Opførelse af en ny Theaterbygning, som tillige traf nye Bestemmelser med Hensyn til at skaffe en bedre Tilstand tilcviere, og fritage Rigsdagen for de idelig tilbagevendende Klager over Theaterstyrelsen, hver Gang der aarlig forelaa Spørgsmaal om det Tilskud, der skulde ydes fra Statskassens Side. Foreløbig maa jeg bemærke om denne Sag, at der paa et Trin, der gaar forud for selve Loven, altsaa hoor der er Tale om Ministeriets egen tilfattede Lovbestemmelse, allerede er handlet saaledes, at der er paabyrdet Statskassen en aarlig Udgift. Dette er allerede et Bidnesbyrd om den Maade, hvorpaa der omgaaes med det Slags Bestemmelser. Men jeg er nødt til at fremhæve dette her, fordi det ogsaa griber ind i Omfanget af de Udgifter, Theaterbestyrelsen aarligt kræver, og det ved Ministeriets egen Feil. — I den Lov, som det høitærede Ministerium dengang i Genhold til Theater-Kommissionens Forslag forelagde Rigsdagen, blev det udtrykkeligt omtalt, at en samtidig af en anden Minister forelagt Lov ikke skulde være gjældende med Hensyn til de ved Theatret værende Embedsmænd. Det daværende Ministerium blev af et æret Medlem her i Thinget mindet om, at det skulde vaage over denne Bestemmelse, nemlig at Theatrets Embedsmænd bleve holdte udenfor den almindelige Lønningsslov, og uagtet den daværende Minister, som fort efter gif af, lovede, at der skulde blive taget Hensyn til en saadan Indstilling, saa forpante selve Regeringen, uagtet det var Ministeriets egen Hensigt at fritage Theatret for en aarlig Udgift, at følge sine egne Indstillinger, og har derved gjort det muligt, at Theatrets Embedsmænd kunne faae Dom for, at der bliver dem udbetalt et aarligt Tilleg, der yderligere forpger de Udgifter, som paahvile denne Statsanstalt. — Efter at have gjort denne Bemærkning, som hører til Ministeriets egen Administration, og viist, at det saaledes selv paadrager sig Byrder for Theatrets aarlige Drift, skal jeg tillade mig at gaa over til at vise, hvorledes nu denne Lov er bleven overholdt, hvoraf der i Ministeriets Forslag ikke er en eneste Løddel, og med Hensyn til hvilken der altsaa var den høieste Grad af Opfordring for det høitærede Ministerium til dog i det, der ligger forud for denne Lovs Tilblivelse, at søge Oplysning om, hvorledes man fra Repræsentationens